Η ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Πανελλήνιο συνέδριο φυσικῆς ἀρχίζει αὔριο στὴ Θεσσαλονίκη

Θέματα θεωρητικά, τεχνολογικά, κοινωνικὰ καὶ οἰκονομικὰ

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Φέτος, ἀπὸ τὴν 1η ὡς τὴν 4η Ἀπριλίου, ἡ «Ἕνωσις Ἑλλήνων Φυσικῶν» ὀργανώνει, στὴ Θεσσαλονίκη, τὸ πρῶτο Πανελλήνιο Συνέδριο Φυσικῆς.

Διάφορες κατηγορίες Φυσικῶν εἶχαν καὶ στὸ παρελθὸν ὀργανώσει διάφορες συναντήσεις μὲ σκοπὸ ἄλλοτε τὴν προώθηση ἐπαγγελματικῶν ζητημάτων καὶ ἄλλοτε τὴν ἐνημέρωση καὶ τὴ συζήτηση θεμάτων ὀργανωτικῶν (ὅπως στὶς ἐτήσιες συναντήσεις τῶν Φυσικῶν Ὑψηλῶν Ἐνεργειῶν).

Τὸ νέο χαρακτηριστικὸ τοῦ φετεινοῦ συνεδρίου εἶναι ἡ καθολικότητα ποὺ φιλοδοξεῖ νὰ πετύχει.

Τὸ πρόγραμμα τοῦ συνεδρίου ἀποτελεῖ ἕνα γενικὸ πανόραμα, ὅλων τῶν δραστηριοτήτων ποὺ ἀπασχολοῦν ἢ ἐνδιαφέρουν κάποιο σημαντικὸ ἀριθμὸ Φυσικῶν στὴν Ἑλλάδα. Γιὰ κάθε τέτοια δραστηριότητα προβλέπεται μία γενικὴ εἰσήγηση, κατατοπιστικὴ γιὰ τοὺς μὴ εἰδικούς, καὶ μία σειρὰ ἀπὸ σύντομες σχετικὲς ἀνακοινώσεις διαφόρων ὁμάδων ἢ προσώπων.

Μερικὰ ἀπὸ τὰ θέματα τοῦ συνεδρίου παρουσιάζουν μόνον ἐγκυκλοπαιδικὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν μὴ εἰδικό, ἐνῶ ἄλλα σχετίζονται ἄμεσα μὲ ζητήματα τεχνολογικά, κοινωνικά, οἰκονομικὰ τὰ ὁποῖα προβληματίζουν κάθε σκεπτόμενο Ἕλληνα.

Οἱ δυνατότητες π.χ. ἀξιοποιήσεως τῆς ἡλιακῆς ἐνεργείας, ἀποτελοῦν ἤδη τὸ ἀντικείμενο τῆς ἐρευνητικῆς ἐργασίας μερικῶν Ἑλλήνων Φυσικῶν καὶ διεγείρουν τὸ ἐνδιαφέρον ὅλο καὶ περισσοτέρων. Ἀποτελέσματα τέτοιων ἐργασιῶν, ποὺ προφανῶς ἔχουν ἰδιαίτερη σημασία, γιὰ τὴν Ἑλλάδα, προβλέπεται, ὅτι θὰ ἀνακοινωθοῦν στὸ Συνέδριο.

Παράλληλα, τὸ ἐνδεχόμενο ἀγορᾶς ἑνὸς πυρηνικοῦ ἀντιδραστῆρα ἰσχύος, κάνει ἐπιτακτικὴ τὴν ἀνάγκη νὰ συζητηθοῦν ἀντικειμενικά, τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰ μειονεκτήματα τῆς λύσεως αὐτῆς σὲ συσχετισμὸ μὲ ἄλλες δυνατότητες. Παράλληλα μὲ τοὺς οἰκονομικοὺς παράγοντες, πρέπει νὰ ἐξεταστεῖ καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ἑνσωματώσεως στὸ ἐθνικό μας δίκτυο, μιᾶς τέτοιας μεγάλης μονάδας, ποὺ μόνη της θὰ καλύπτει σημαντικὸ ποσοστὸ τῆς ἐγκατεστημένης ἰσχύος, τὸ πρόβλημα τῆς ἐξαρτήσεως ἀπὸ τὴ χώρα ἢ τὶς χῶρες ποὺ θὰ παράγει τὰ καύσιμα τοῦ ἀντιδραστῆρα, κ.ἄ.

Σχετικὴ μὲ τὸ ἐνεργειακὸ πρόβλημα εἶναι καὶ ἡ ἀναζήτηση πετρελαίων, ἡ ἐλπίδα νὰ ἀνευρεθοῦν ἀξιοποιήσιμα οὐρανοῦχα κοιτάσματα καὶ ἡ μελέτη τῆς δυνατότητας ἀξιοποιήσεως γεωθερμικῶν πηγῶν ἐνεργείας. Γιὰ τὶς δραστηριότητες αὐτὲς εἶναι ἀναγκαία ἡ ἀξιολόγηση τοῦ σημερινοῦ μας ἐπιστημονικοῦ δυναμικοῦ, ἡ ἐκτίμηση τῶν μελλοντικῶν ἀναγκῶν σὲ ἐμψυχο (κυρίως) ὑλικὸ καὶ ὁ μακροπρόθεσμος ἐκπαιδευτικὸς καὶ ἐρευνητικὸς προγραμματισμός.

Τὸ πρόβλημα τῆς ρυπάνσεως τοῦ περιβάλλοντος θὰ συζητηθῆ στὰ πλαίσια τῆς Φυσικῆς τῆς ἀτμοσφαίρας. Πρέπει νὰ ἐξεταισθοῦν οἱ δυνατότητες πυκνῶν καὶ συστηματικῶν μετρήσεων καὶ θὰ μποροῦσε νὰ ὀργανωθῆ ἡ ἐνημέρωση μαθητῶν καὶ φοιτητῶν ἀπὸ τοὺς Φυσικοὺς—Καθηγητές.

Τὰ «θέματα Παιδείας» καλύπτουν μεγάλο μέρος τοῦ συνεδρίου. Ἡ διδασκαλία τῆς Φυσικῆς σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα, μὲ σκοπὸ εἴτε τὴν ἐπαγγελματικὴ προπαίδευση τοῦ τεχνικοῦ καὶ τοῦ ἐπιστήμονα εἴτε τὴν ἐγκύκλοπαιδικὴ γνώση καὶ τὴν ἐξάσκηση τοῦ μαθητῆ στὴν πειθαρχημένη ὀρθολογιστικὴ σκέψη, εἶναι ἡ «παραδοσιακὴ» δραστηριότητα τῶν Φυσικῶν ποὺ ἡ ἄσκησή της τοὺς ἀπασχολεῖ καὶ ἡ βελτίωσή της τοὺς προβληματίζει, ἀπὸ δεκαετίες.

Ἀπὸ χρόνια οἱ Ἕλληνες Φυσικοὶ εἶχαν (πρῶτοι αὐτοὶ) αἰσθανθῆ καὶ ἐπισημάνει τὴν ἀνάγκη ἀλλαγῶν στὴν κατωτέρα καὶ στὴ μέση ἐκπαίδευση, τὴν ἀνάγκη ριζικῆς ἀναδιαρθρώσεως στὴν ἀνωτάτη καὶ τὴν ἀνάγκη νὰ συμπληρώνονται τὰ Πανεπιστημιακὰ πτυχία μὲ μεταπτυχιακὲς σπουδές. Σήμερα ποὺ κάποια ἀλλαγὴ φαίνεται νὰ πλησιάζει, ἡ κινητοποίηση ἐντείνεται γιὰ μιὰ ὅσο γίνεται οὐσιαστικώτερη βελτίωση.

Στὰ πλαίσια τῶν «Θεμάτων Παιδείας», θὰ ἀνακοινωθοῦν πορίσματα μιᾶς ὁμάδας ἐργασίας, ποὺ ἔχει ἀναλάβει μιὰ γενικὴ ἐπισκόπηση — «χαρτογράφηση» τῶν ἐπαγγελματικῶν ἀπασχολήσεων, τῶν Φυσικῶν, στὴν Ἑλλάδα. Τὰ πορίσματα αὐτὰ ἔχουν μιὰ αὐτονόητη χρησιμότητα γιὰ τὴ σύνταξη διδακτικῶν προγραμμάτων ἀπὸ τὰ Πανεπιστήμια ποὺ ἐκπαιδεύουν Φυσικούς, ἂν πρόκειται ἡ ἐκπαίδευση αὐτὴ νὰ ἀποβλέπει ὄχι μόνο στὴ συνεχῆ ἀναπαραγωγὴ καθηγητῶν, ἀλλὰ καὶ γενικώτερα στὴν καλλίτερη ἐνσωμάτωση τῶν αὐριανῶν Φυσικῶν στὸ κύκλωμα τῆς παραγωγῆς. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴ συγκεκριμένη αὐτὴ χρησιμότητα ὅμως φαίνεται πὼς ἡ χαρτογράφηση αὐτὴ θὰ εἶναι ἐξαιρετικὰ γόνιμη καὶ σὲ συμπεράσματα γενικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ θὰ ἀποτελέσει ἴσως ἕνα ἀπὸ τὰ κεντρικὰ σημεῖα τοῦ συνεδρίου.

Ἀπὸ προκαταρκτικὲς πληροφορίες, εἶναι γνωστὸ πὼς περίπου 50% τῶν Φυσικῶν δὲν ἀσχολοῦνται σήμερα μὲ τὴν ἐκπαίδευση. Οἱ Φυσικοί, μὲ τὴν γενικὴ (ἐργαστηριακὴ καὶ μαθηματική) κατάρτισή τους, μὲ ἐξασκημένη κρίση καὶ μὲ τὴ συνήθεια νὰ σκέφτωνται καὶ ποσοτικά, ἔχουν ἀποδείξει, ὅτι εἶναι οἱ καταλληλότεροι ἄνθρωποι γιὰ ὅλες τὶς νέες ἀνάγκες μιᾶς ἀναπτυσσόμενης τεχνολογίας γιὰ τὶς ὁποίες δὲν ὑπάρχουν ἀκόμα εἰδικοί. Καὶ ὅταν ἀρχίσουν νὰ δημιουργοῦνται εἰδικεί, πάλι ἡ προπαίδευση τῶν Φυσικῶν τοὺς κάνει κατ' ἐξοχὴν κατάλληλους γιὰ πολλὲς μεταπτυχιακὲς ἐξειδικεύσεις. Αὐτὸ ἀποδείχτηκε π.χ. ὅταν τὰ ἠλεκτρονικά, τὰ σύγχρονα συστήματα τηλεπικοινωνίας καὶ οἱ ἠλεκτρονικοὶ ὑπολογιστὲς εἰσέβαλαν στὴν Ἑλλάδα. Ἀποδείχτηκε στὴ Μετεωρολογικὴ Ὑπηρεσία. Ἀποδείχτηκε ὅταν τὰ ραδιοϊσότοπα ἄρχισαν νὰ χρησιμοποιοῦνται στὰ νοσοκομεῖα καὶ ὅταν ἡ μέθοδος τῆς ραδιογραφίας ἄρχισε νὰ ἐξυπηρετεῖ βιομηχανικὲς ἀνάγκες.

Σὲ ἐπίπεδο ψηλότερο ἀπὸ τοῦ ἁπλοῦ πτυχιούχου, ἕνας Φυσικὸς μὲ μεταπτυχιακὲς σπουδὲς καὶ ἐρευνητικὴ πειρα (ἐπωδία ποὺ ὡς σήμερα ἀποκτῶνται κυρίως μὲ μετεκπαίδευση στὸ ἐξωτερικὸ ἀπὸ ὅλο καὶ περισσότερους Ἕλληνες Φυσικούς) εἶναι ἄνθρωπος ποὺ «ἔχει μάθει νὰ μαθαίνει» καὶ ἔχει συνηθίσει νὰ ἀντιμετωπίζει δύσκολα ἀπροσδόκητα προβλήματα μὲ ἐφευρετικότητα καὶ κρίση. Χάρη στὶς ἱκανότητες αὐτές, ὁ ἐρευνητὴς Φυσικὸς (καὶ ἂν ἀκόμα ἡ πειρα του προέρχεται ἀπὸ θέματα ἄσχετα πρὸς ὁποιαδήποτε βιομηχανικὴ ἐφαρμογή) ἔχει διεθνῶς ἀναγνωρισθεῖ ὡς χρησιμώτατος γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων ποὺ θέτει μιὰ ἀναπτυσσομένη τεχνολογία. Φτάνει νὰ ὑπάρχει πραγματικὰ ἀναπτυσσομένη τεχνολογία.

Ἡ κατάσταση (καὶ οἱ ἀδυναμίες) τῆς χώρας μας, ἀπεικονίζονται καὶ πάλι στὴν κατανομὴ τῶν Φυσικῶν σὲ διάφορες ἐπαγγελματικὲς ἀπασχολήσεις: Ὅσοι δὲν ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἐκπαίδευση, ἢ εἶναι τεχνικοὶ ἢ εἶναι ἐρευνηταὶ ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ «βασική» ἔρευνα, δηλαδὴ ἔρευνα, ποὺ προάγει τὴν ἐπιστημονικὴ γνώση ἄσχετα ἀπὸ ἐν δεχόμενες μελλοντικὲς ἐφαρμογές. Μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν κατηγοριῶν, κενό. Λείπει σχεδὸν ὁλοκληρωτικά, ἡ «ἐφαρμοσμένη» ἔρευνα, δηλαδὴ ἡ ἔρευνα ποὺ ἀποβλέπει στὴν ἐπίλυση συγκεκριμένων πρακτικῶν προβλημάτων τῆς χώρας, ἡ ἔρευνα ποὺ σὲ ὅλο τὸν μὴ ὑπανάπτυκτο κόσμο ἔδωσε στὴ Φυσικὴ ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ρητορικὸ τίτλο τῆς «ἐπιστήμης τοῦ μέλλοντος» καὶ τὸν πρακτικὸ τίτλο τῆς «ἐπιστήμης τοῦ παρόντος». Ἡ Ἑλληνικὴ βιομηχανία μὲ τὸν ἐξαρτημένο (ὡς τώρα) χαρακτήρα της, εἰσάγει ἑτοιμες μεθόδους, συντηρεῖ ἢ συναρμολογεῖ συσκευὲς μὲ ἐξαρτήματα καὶ σχέδια ποὺ ἔρχονται ἑτοιμα καὶ, βεβαίως, δὲ χρειάζεται ἐρευνητές. Θὰ ἐξακολουθήσει ἢ θὰ ἀλλάξη ἡ κατάσταση αὐτὴ τὰ προσεχῆ κρίσιμα χρόνια;

Τὸ ποῦ ἀκριβῶς βρισκόμαστε σήμερα θὰ τὸ ξέρουμε καλλίτερα μετὰ τὸ συνέδριο. Τὸ ποῦ πρέπει νὰ πᾶμε θὰ συζητηθεῖ ἐπίσης στὸ συνέδριο μὲ βασική, φυσικά, ἐπιδίωξη νὰ γίνει γρήγορα καὶ στὴν Ἑλλάδα τὸ «μέλλον» παρόν.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Δημογραφικὴ κάμψη στὴ Δυτικὴ Εὐρώπη

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΣΤΗ ΣΟΥΗΔΙΑ

ΒΟΝΝΗ. Ἡ αὔξησις τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Εὐρώπης πλησιάζει νὰ φθάση εἰς τὸ μηδέν, πρὸς μεγάλην ἀπόγνωσιν πολλῶν κυβερνήσεων καὶ εἰδικῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ συνεχισθῆ καὶ κατὰ τὸν 21ον οἱ προβλέπουν ὅτι ἡ τάσις αὐτὴ αἰῶνα.

Εἰς τέσσαρας χώρας — τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν, τὴν Βρετανίαν, τὴν Αὐστρίαν καὶ τὴν Ἑλβετίαν — ὁ πληθυσμὸς σημειώνει ἤδη μείωσιν. Εἰς τὸ Βέλγιον ὁ ρυθμὸς αὐξήσεως εἶναι μηδέν, εἰς πολλὰς δὲ ἄλλας τείνει νὰ κεταστῆ μηδέν.

Εἰς τὴν Στοκχόλμην, εἰς εἰδικὸς λέγει, ὅτι ἐὰν ἡ παροῦσα τάσις συνεχισθῆ «ὁ Σουηδικὸς λαὸς θὰ ἔχη μετὰ 100 περίπου ἔτη ἐξαφανισθῆ». Τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον Στατιστικῆς τῆς Γερμανίας θεωρεῖ τὴν κάμψιν τῆς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ ὡς τὴν πλέον ἀνησυχητικὴν κοινωνικὴν τάσιν τῆς δεκαετίας τοῦ 1970.

Ἡ τάσις αὐτὴ δεικνύει ὅτι ἡ Εὐρωπαϊκὴ κοινωνία τοῦ μέλλοντος θὰ ἀποτελῆται ἐκ μιᾶς στρατιᾶς γερόντων συνταξιούχων, οἱ ὁποῖοι θὰ συντηροῦνται ὑπὸ ἑνὸς ὁλονέν μειουμένου ἀριθμοῦ ἐργαζομένων ἀτόμων. Τοῦτο θὰ ἀπαιτήση μεγάλας ἀλλαγὰς εἰς τὴν οἰκονομίαν τῶν χωρῶν: περισσοτέρας στεγαστικὰς ἐπιχορηγήσεις, ἰατρικὴν περίθαλψιν καὶ κοινωνικὰς ὑπηρεσίας διὰ τοὺς νέους καὶ ὀλιγώτερα σχολεῖα διὰ τοὺς νέους.

Ἓν σημεῖον τῶν καιρῶν εἶναι ὅτι οἱ βιομήχανοι παιγνιδιῶν τῆς Δυτικῆς Γερμανίας ἔχουν ἀρχίσει νὰ ἀναδιαρθρώνουν τὴν παραγωγήν των, δίδοντες ὀλιγωτέραν ἔμφασιν εἰς τὴν παραγωγὴν παιδικῶν παιχνιδιῶν καὶ μεγαλυτέραν εἰς τὴν παραγωγὴν παιχνιδιῶν τὰ ὁποῖα ἡμποροῦν νὰ ἐνδιαφέρουν καὶ τοὺς μεγάλους.

Πολλαὶ κυβερνήσεις ἔχουν ἀνησυχήσει διὰ τὴν τάσιν μειώσεως τοῦ πληθυσμοῦ, εἰς δὲ τὴν Δανίαν, τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν καὶ ἀλλαχοῦ, διατυπώνονται προτάσεις ὅπως αἱ γυναῖκες πληρώνωνται διὰ νὰ γεννοῦν παιδιά.

Δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία, λέγουν οἱ εἰδικοί, ὅτι εἰς παράγων ἀποθαρρύνσεως τῶν Εὐρωπαίων ἀπὸ τοῦ νὰ γεννοῦν παιδιά, ὑπῆρξεν ἡ οἰκονομικὴ κάμψις τοῦ 1973, ἀλλ' ἡ τάσις εἶναι σταθερά, φαίνεται δὲ ὅτι θὰ συνεχισθῆ καὶ κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη, οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις, διότι εἶναι συνέπεια μιᾶς ριζικῆς ἀλλαγῆς τῶν ἀξιῶν καὶ τοῦ τρόπου ζωῆς, ἥτις ἐκτείνεται ἀπὸ τὰς κομμουνιστικὰς χώρας τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης μέχρι τῶν καθολικῶν χωρῶν τῆς Ἱσπανίας καὶ τῆς Ἰταλίας.

Οἱ εἰδικοὶ ἀποδίδουν τὴν ἀλλαγὴν αὐτὴν εἰς τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἀντισυλληπτικοῦ δισκίου, εἰς τὴν νομιμοποίησιν τῶν ἐκτρώσεων καὶ ἄλλων τεχνικῶν ἐλέγχων τῶν γεννήσεων, οἱ λόγοι, ὅμως, τῆς ἀλλαγῆς αὐτῆς εἶναι ἄλλοι: ἡ αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν, τὸ ὅτι αἱ οἰκίαι εἶναι μικρότεραι καὶ ἀκριβώτεραι, ἡ μετάβασις τοῦ πληθυσμοῦ ἀπὸ τὰς ἀγροτικὰς περιοχὰς εἰς τὰ ἀστικὰ κέντρα καὶ ἡ τάσις τῶν νέων νὰ νυμφεύωνται εἰς μεγαλυτέραν ἡλικίαν ἢ νὰ μὴ νυμφεύωνται διόλου.

ΝΕΟΙ ΔΙΣΚΟΙ

Νέο ἄλμπουμ μὲ τοὺς γνωστοὺς Φάρμπακ Μπάντ

Οἱ Φάτ Μπάκ Μπάντ στὴν χώρα μας ἔγιναν γνωστοὶ ἀπὸ μικροὺς δίσκους ποὺ χορεύτηκαν στὶς ντισκοτέκ, τώρα ὅμως μὲ τὸ ἄλμπουμ «Ρέϊζιν χέλλ» θὰ κατακτήσουν σίγουρα ἕνα πολύ πιὸ μεγάλο κοινό.

Ἤδη ὁ δίσκος αὐτὸς ἀνέβηκε στὶς ψηλότερες θέσεις τοῦ σόουλ τσάρτ τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἔκανε τὴν παρουσία του στὸ γενικὸ χίτ παρέϊντ τῆς Ἀγγλίας.

Ἕνα ἐμελές νέγρικο γκρούν μὲ καταπληκτικὸ ἦχο ποὺ παρουσιάζει δύο χίτς σ' αὐτὸ τὸ ἄλμπουμ «Ἄρ γιοῦ ρέντυ», «Ντοῦ δέ μπάς στόπ», καὶ τὸ ἰνστρουμέντελ ποὺ ἤδη εἶναι ἐπιτυχία στὶς ντισκοτέκ «Σπάνις χάσλ».

ΠΟΙΟΤΗΤΑ καὶ ΚΑΛΕΣ ΤΙΜΕΣ θὰ εὕρετε δι' ὅλα τὰ ΣΧΟΛΙΚΑ ΣΑΣ ΕΙΔΗ ΜΟΝΟΝ στὰ ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΧΑΡ. & Ι. ΚΑΓΙΑΦΑΣ
Ἑρμοῦ 14—Αἰόλου 68
ΠΑΤΡΑΙ —ΑΘΗΝΑΙ

Ἡ "ἀλλαγή" στὴν Ἰνδία

Γέροι, δεξιοὶ καὶ ἄρρωστοι διαδέχονται τὴν "Ἰντιρα Γκάντι

ΟΠΙΣΘΟΔΡΟΜΙΚΟΣ Ο ΝΕΟΣ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΕΟ ΔΕΛΧΙ. Ἡ μεγάλη κυρία τῆς Ἰνδίας, ἡ Ἴντιρα Γκάντι δὲν εἶναι πλέον ἡ ἰσχυρὴ γυναίκα τῆς μεγάλης ἀσιατικῆς χώρας. Ἡττήθηκε στὶς ἐκλογὲς καὶ παραδίδει τώρα τὴν Ἰνδία στοὺς νικητές. Τὴν κατηγόρησαν σὰν αὐταρχική, ὡς ὑποψήφια δικτατόρισσα. Ἐν τούτοις, ἡ κυρία Γκάντι πέφτει τελικὰ στὴ μάχη τῆς δημοκρατίας. Ἡ λαϊκὴ ψῆφος τὴν ἀνέτρεψε. Ἡ διαδοχὴ ἐξασφαλίζεται ὁμαλὰ καὶ πρέπει νὰ ἀναγνωρίσει κανεὶς ὅτι εἶναι ἡ μόνη χώρα τοῦ Τρίτου Κόσμου, ὅπου ἡ δημοκρατία λειτούργησε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ λειτουργεῖ ἀπὸ τότε ποὺ ἡ Ἰνδία ἀπέκτησε τὴν ἀνεξαρτησία της.

Ποιοὶ εἶναι οἱ νέοι κύριοι τῆς Ἰνδίας ποὺ ἀνέρχονται στὴν ἐξουσία; Ὅπως εἶναι γνωστό, τὸ κόμμα τῆς Ἀντιπολιτεύσεως Ζανάτα, σχηματίσθηκε ἀπὸ ἡγετικὰ στελέχη τοῦ Κόμματος τοῦ Κογκρέσσου, τὰ ὁποῖα διαφώνησαν μὲ τὴν Ἴντιρα Γκάντι τὸ 1969 καὶ ἀπεχώρησαν καὶ ἀπὸ τὴν κυβέρνηση, γιὰ νὰ σχηματίσουν κατόπιν πολιτικὲς ὁμάδες, ποὺ τελικὰ ἑνώθηκαν, σχηματίσαν τὴ μαχητικὴ ἀντιπολίτευση, τὸ κόμμα Ζανάτα.

Ἡ κυριώτερη φυσιογνωμία μέσα στὴν συμμαχία αὐτὴ τοῦ συνασπισμοῦ Ζανάτα, εἶναι ὁ παλαίμαχος πολιτικὸς Μοράρζι Ντεσάϊ, ὁ ὁποῖος πρῶτος πέταξε τὸ γάντι στὴν Ἴντιρα, ἀπὸ τὸ 1966, λέγοντας ὅτι «αὐτὴ ἡ μαθήτρια δὲν μπορεῖ νὰ κυβερνᾶ τὴ χώρα». Ὁ Ντεσάϊ, ποὺ τώρα εἶναι 81 ἐτῶν, καὶ ἄρρωστος, ὥστε νὰ μὴν εἶναι εὔκολο νὰ ἀσκήσει ὑπεύθυνα καθήκοντα, ἀνέλαβε παρ' ὅλα αὐτὰ πρωθυπουργικὰ καθήκοντα, ἐπίστευε πάντοτε ὅτι μετὰ τὸ Παντὶτ Νεχροῦ, τὸν πατέρα τῆς Γκάντι, αὐτὸς ἔπρεπε νὰ ἀναλάβει τὴν πρωθυπουργία. Παρενέβαινε ὅμως πάντα ἡ κόρη τοῦ Νεχροῦ καὶ τοῦ ἔκλεινε τὸν δρόμο. Ἔτσι, δημιουργήθηκε ἕνα χάσμα ἀνάμεσά τους.

Ὁ Μοράρζι Ντεσάϊ, ὑψηλὸς ἀσκητικὸς τύπος, μὲ συντηρητικὲς ἀντιλήψεις ἔλεγε πὼς εἶναι «στρατιώτης τοῦ Θεοῦ» καὶ ἐμφανιζόταν στὴν χώρα του σὰν ἕνα κράμα τοῦ Μοχάτμα Γκάντι καὶ τοῦ Ντὲ Γκώλ. Οἱ Δυτικοὶ τὸν θεωροῦσαν σὰν Ντὲ Γκώλ τῆς Ἰνδίας, ἐνῶ οἱ Ἰνδοὶ ἀγρότες ἔλεγαν ὅτι, εἶναι ὁ διάδοχος τοῦ Μαχάτμα Γκάντι. Ἡ θρησκευτικὴ του προσήλωση, ὁ πουριτανισμὸς του καὶ ἡ πίστη του στὴν θεωρία τοῦ Γκάντι, ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγεται μὲ κάθε τρόπο ἡ βία, τὸν ἔκαμαν ἀγαπητὸ μεταξὺ τοῦ λαοῦ.

«Ἐγὼ εἶμαι ὄργανο τοῦ Θεοῦ, ἔλεγε, καὶ ὄχι τῆς πολιτικῆς».

Γεννήθηκε τὸ 1896, διετέλεσε δημόσιος ὑπάλληλος στὴν Βομβάη καὶ ἀναμίχθηκε κατόπιν στὸ κίνημα γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία τῆς Ἰνδίας, κάτω ἀπὸ τὶς διαταγὲς τοῦ Μαχάτμα Γκάντι. Ἔγινε μέλος τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Κόμματος τοῦ Κογκρέσσου τὸ 1931, ἀλλὰ συνελήφθη ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους καὶ κλείσθηκε στὴν φυλακή. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Ἰνδίας ἀπὸ τὴν Βρεταν.ικὴ κυριαρχία ἔγινε πρωθυπουργὸς στὴν κυβέρνηση τῆς Βομβάης καὶ κατόπιν ἔλαβε διάφορα ἀξιώματα.

ΣΤΗ ΔΕΞΙΑ

Μέσα στὸ κόμμα τοῦ κογκρέσσου ἦταν πάντα τοποθετημένος στὴν Δεξιὰ πτέρυγα καὶ πέρα ἀπὸ τὴν προσωπικὴ φιλοδοξία του, νὰ ἀφαιρέσει ἀπὸ τὴν κυρία Γκάντι, τὴν ἀρχηγία τοῦ Κογκρέσσου, οἱ δεξιὲς θέσεις του, ἦταν πάντα μία ἀφορμὴ ρήξεως μαζί της. Εἶναι χαρακτηριστικό, ὅτι ἀπεχώρησε ἀπὸ τὸ κόμμα τοῦ Κογκρέσσου, ὅταν ἡ κυρία Γκάντι ἐθνικοποίησε τὶς τράπεζες τῆς Ἰνδίας.

Γιὰ τὸν Ντεσάϊ, ὁ ἐκλογικὸς θρίαμβος, εἶναι μία Πύρρειος νίκη. Τὸν πρόλαβαν οἱ ἀσθένειες καὶ τὸ βαθὺ γῆρας. Πρόφθασε ὡστόσο καὶ ἔγινε πρωθυπουργός, παρ' ὅλον ὅτι οἱ γιατροί του ἀμφιβάλλουν ἂν θὰ δυνηθεῖ νὰ ἀνταπεξέλθει στὰ καθήκοντά του.

Μιὰ ἄλλη κυριαρχικὴ φυσιογνωμία μέσα στὴν Ἀντιπολίτευση, ποὺ ἀγωνίστηκε σκληρὰ ἐναντίον τῆς κυρίας Γκάντι, εἶναι ὁ Ζαγκζιρὰμ Ράμ. Τὸ 1969 εἶχε φθάσει στὸ μεγαλύτερο ἀξίωμα τοῦ προέδρου τοῦ κόμματος τοῦ Κογκρέσσου καὶ ὑπῆρξε ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ πιστοὺς συνεργάτες καὶ ὑποστηρικτὲς τῆς κ. Γκάντι. Εἶχε διατελέσει ὑπουργὸς Γεωργίας, κατόπιν Ἀμύνης καὶ εἶχε κατακτήσει τόσο πολὺ τὴν ἐκτίμηση τῆς κυρίας Γκάντι, ὥστε μποροῦσε νὰ ἔχει ὁποιοδήποτε ἀξίωμα ἐπιθυμοῦσε.

Ο «ΒΑΡΩΝΟΣ» ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

Οἱ Ἰνδοὶ ἔλεγαν ὅτι ὁ Ράμ εἶναι ὁ «βαρῶνος» τοῦ κόμματος τοῦ Κογκρέσσου, ποὺ ὁ λόγος του γινόταν νόμος. Ὅλα πήγαιναν καλά, ἕως ὅτου, πρὶν ἀπὸ μερικοὺς μῆνες, μὲ τρόπο ἐντυπωσιακό, ποὺ συγκλόνισε τὴν κοινὴ γνώμη, ἀποχώρησε ἀπὸ τὸ Κόμμα τοῦ Κογκρέσσου, κατήγγειλε τὴν κυρία Γκάντι γιατὶ περιόρισε τὶς δημοκρατικὲς ἐλευθερίες καὶ ἀποφάσισε νὰ ἱδρύσει δικό του κόμμα, μὲ τὴν ὀνομασία «Κογκρέσσο γιὰ τὴ Δημοκρατία».

Η ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἕνας ἄλλος ἀντιπολιτευόμενος ἡγέτης, ποὺ ἔπαιξε ρόλο εἶναι ὁ Ζαγιαπρακὰς Ναραγιάν, στὴν ἥττα τῆς κυρίας Γκάντι, ποὺ ἀπὸ τὸ 1974 εἶχε ἀναλάβει ἐκστρατεία ἐναντίον τῆς διαφθορᾶς στὴν Ἰνδία, ποὺ μιλοῦσε στὶς περιοδεῖες του γιὰ «Γουωτεργκέντ» στὸ Νέο Δελχί καὶ ποὺ προδίδεθε τὴν κοινὴ γνώμη ἐναντίον τῆς Γκάντι, νὲ μεγάλες ἐπαρχίες, ὅπως τὸ Μπιχάρ καὶ τὸ Οὐττὰρ Μπραντές.

Αὐτοὶ θὰ εἶναι οἱ κύριοι τῆς νέας Ἰνδίας. Θὰ συνεργασθοῦν μὲ ἄλλα μικρὰ κόμματα, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ἐφαρμόσουν ἕνα κοινὸ πρόγραμμα. Ὡστόσο, εἶναι ζήτημα ἂν θὰ συμφωνήσουν σὲ μιὰ κοινὴ γραμμή. Γιατὶ οἱ διαφωνίες ἀνάμεσά τους σὲ βασικὰ ζητήματα εἶναι μεγάλες.

Διατυπώνονται ἤδη προβλέψεις, δυσάρεστες καὶ ἀνησυχητικὲς γιὰ τὸ μέλλον. Οἱ ξένοι δημοσιογράφοι στὸ Νέο Δελχί, κάνουν λόγο γιὰ ἀστάθες καθεστὼς ὕστερα ἀπὸ τὴν κυρία Γκάντι καὶ ἀφήνουν νὰ ἐννοηθεῖ ὅτι τὸ κόμμα τοῦ Κογκρέσσου, σὲ μιὰ σώφρονα ἀντιπολιτευτικὴ τακτική, ἴσως μπορέσει νὰ ὑποσκάψει τὸ ἔδαφος κάτω ἀπὸ τὴ νέα κυβέρνηση, ποὺ θὰ εἶναι ἕνα κράμα διαφωνούντων πολιτικῶν, οἱ ὁποῖοι ἐκμεταλλεύθηκαν τὰ λάθη τῆς κυρίας Γκάντι.

ΝΕΟ ΔΕΛΧΙ. Ὁ νεοεκλεγεὶς πρωθυπουργὸς τῆς Ἰνδίας κ. Ντεσάϊ εἶναι τῆς γνώμης ὅτι οἱ γυναῖκες θὰ πρέπει νὰ μείνουν μακρυὰ ἀπὸ τὴν πολιτική, γράφει τὸ ἀμερικανικὸ περιοδικὸ «Τάϊμς» στὴν νέα ἔκδοσή του.

«Οἱ γυναῖκες στὸ σύνολό τους ἔχουν καλύτερες, ἠπιώτερες ἀρετὲς ἀπὸ τοὺς ἄνδρες καὶ γενικὰ δὲν γίνονται τόσο «διαβολεμένες» ὅσο οἱ ἄνδρες. Ἀλλά, ὅταν σὲ μιὰ γυναίκα μπῆ ὁ διάβολος μέσα της, σπάζει ὅλα τὰ ρεκόρ. Κανένας ἄνδρας δὲν μπορεῖ νὰ τὴ φθάση», ἐδήλωσε ὁ κ. Ντεσάϊ, κατὰ τὸ ἀμερικανικὸ περιοδικό.

Ὁ κ. Ντεσάϊ προσέθεσε ὅτι, στὸ παρελθὸν «ἦταν ὁ μεγαλύτερος ὑπερασπιστὴς τῶν δικαιωμάτων τῶν γυναικῶν καὶ προώθησε περισσότερες γυναῖκες πρὸς τὰ ἀνώτερα ἀξιώματα ἀπὸ ὁποιονδήποτε ἄλλο».

«Ἀλλὰ — προσέθεσε — ἄλλαξα γνώμη μετὰ τὴν ἐμπειρία ποὺ ἀπεκτήθη ἀπὸ γυναῖκες πρωθυπουργοὺς στὴν Σρὶ—Λάνκα, στὴν Ἰνδία καὶ στὸ Ἰσραήλ. «Καὶ ἡ Θάτσερ (ἡ ἀρχηγὸς τῶν Βρετανῶν συντηρητικῶν), ἐπιτρέψτε μου νὰ σᾶς πῶ, θὰ εἶναι ἰδία ἐὰν γίνη πρωθυπουργὸς τῆς Βρετανίας».

Ἀναφερόμενος στὴν κ.